

VI; *R. virescens* 25. VI; *Inocybe Patouillardi* 25. VI, schlüpfte 23. VII; aus *Lactarius piperatus* 9. VII; *L. rufus* 16. IX; aus *Boletus chrysenteron* 22. VI, 13. VII; *B. luridus* 5. VIII; *B. scaber* 7. VII.

18. *Megaselia rufipes* Mg. ♂, aus *Hypholoma candolleanum* 18. VI.

19. *Megaselia scutellaris* Wood ♂ ♀, aus *Russula paludosa* 7. VII; aus *Tricholoma terreum* 29. X; aus *Myxacinum delibutum* 17. IX; aus *Boletus granulatus* 20. VII.

20. *Megaselia scutellariformis* Schmitz ♂ ♀, aus *Amanita junquillea* 29. VI; *A. phalloides* 31. VII, 10. VIII; *A. rubescens* 20, 21, 26. VI; *A. spissa* 7. VII, 24. VIII; aus *Russula decolorans* 9. VII; *R. nauseana* 13. VII; *R. paludosa* 7. VII; *R. puellaris* 10. VIII; *R. vesca* 21. VI, 19. VII; aus *Tricholoma terreum* 29. VIII; aus *Myxacinum muscorum* 21. VIII; aus *Pholiota caperata* 7, 9. VII und 29. VIII, 1. IX; aus *Boletus badius* 25. IX; ferner aus verschiedenen verwesenden Kulturen.

21. *Megaselia spinicincta* Wood ♂ ♀, aus *Hypholoma candolleanum* 18. VI; aus *Coprinus micaceus* 29. VII (2 ♂ ♂); 18. VIII viele ♂ ♀; 15. IX (♂ ♀). Das bisher unbeschriebene ♀ entbehrt der verlängerten Haare am Hinterrand des sechsten Abdominaltergits und ist ohne ♂ schwer zu bestimmen, übrigens dem ♂ ähnlich.

22. *Megaselia* sp. der *vernalis*-Gruppe, 1 ♂ 2 ♀ ♀, aus *Hypholoma candolleanum* 17. VII.

Aus der Liste lässt sich die Tatsache erkennen, dass die fungicole Lebensweise im Genus *Megaselia* vorwiegend eine biologische Eigentümlichkeit bestimmter systematischer Gruppen ist und zwar 1. *flava*, *flavicans*, 2. *lutea*, *eisfelderae*, *scutellaris*, *scutellariformis*, *lutescens*, 3. *nigra*, *hirtiventris*, (*rufipes*), 4. *pygmaea*, *pygmaeoides*, *berndseni*. Hierzu kommt noch im Subgenus *Aphiochaeta* die Gruppe *fungivora*, *frameata*. Ferner ist festzustellen, dass nur ein recht geringer Bruchteil unserer mitteleuropäischen *Megaselia*-Arten an dieser Lebensweise teil hat.

ARASCHNIA LEVANA L. IN 1947

(Lepidoptera, Nymphalidae)

door

B. J. LEMPKE

(Oude IJselstraat 12, Amsterdam Zuid2)

Het lijkt me wel gewenst, althans voorlopig, nog jaarlijks de gedragingen van het Landkaartje opmerkzaam te blijven volgen. Wij hebben nu een serie van zeer uiteenlopende seizoenen achter de rug, gunstige en vrij slechte; het laatste was zelfs zeer warm en droog. En in al die jaren heeft *levana* zich uitstekend kunnen handhaven en gaat, zoals we dadelijk zullen zien, rustig voort met de uitbreiding van het areaal.

Limburg. In het Zuiden bleef de vlinder op de bekende vliegplaatsen een algemene verschijning. Als nieuwe vindplaatsen konden genoteerd worden: Raren, Slenaken, Wittem, Elkenrade, Wijnandsrade, Geulhem en Geulle. (De waarnemers zullen er, hoop ik, geen bezwaar tegen hebben, dat ik niet al hun namen meer vermeld).

De meeste van deze vindplaatsen liggen reeds ver buiten het eigenlijke Zuidlimburgse bosgebied en zijn een bevestiging van de reeds eerder opgedane ervaring, dat *levana* zich ook buiten dit biotoop thuis voelt.

Een wat noordelijker gelegen nieuwe vindplaats is Stein, waar in Juli 1 ex. van de zomer-generatie werd gezien, terwijl begin September 5 exx. van de herfstgeneratie genoteerd konden worden, die zich te goed deden aan de honing van watermunt. Ook hier is geen sprake van bos.

In de omgeving van Roermond werd *levana* opgemerkt te Herkenbosch en aan de overzijde van de Maas bij Heel. Noordelijker is Horst een nieuwe vindplaats.

Nieuw zijn in het Oosten Olland, Helmond en Aerle-Rixtel.

Noord-Brabant. Ook hier handhaafde de vlinder zich uitstekend op de oude vliegplaatsen. Zo was hij te Deurne zeer gewoon en werden in de omgeving van Eindhoven en Nuenen in de zomer en de herfst honderden rupsen opgemerkt, de laatste op 12 October, die nog 50 poppen leverden.

Meer naar het Westen konden ook enige nieuwe vindplaatsen genoteerd worden: Waalwijk, Chaam, De Rakens tussen Ulvenhout en

Chaam, Breda. Het uiterste Westen van de provincie schijnt nog niet bereikt te zijn.

Gelderland. De Achterhoek en de Graafschap zijn thans geheel door de soort bevolkt. Nieuwe vindplaatsen zijn hier Kotten, het Korenburgerveen, Hoog Keppel, Vorden en Warnsveld.

Nieuwe vindplaatsen in de Lijmers en omgeving zijn Babberich en de Bijvank, het bekende prachtige oude bos aan de Duitse grens bij het dorpje Beek (bij Didam).

Op de grens van Limburg, op de Sint Jansberg bij de Plasmolen (de berg ligt precies op Gelders gebied) was de vlinder eveneens gewoon.

Ook de Veluwe schijnt vrijwel geheel tot het areaal van *levana* te behoren. Bij Wageningen was het Landkaartje weer zeer algemeen, al schijnt de vliegplaats er vrij beperkt te zijn. Nieuwe vindplaatsen zijn hier: Velp, Doorwerth, Bennekom, Twello (in het Bruggenbos) en Leuvenum.

Utrecht. In 1947 werd de vlinder voor het eerst in deze provincie opgemerkt. Op de Grebbeberg, dus pal aan de Gelderse grens, vloog hij zowel in het voorjaar als in de zomer. Bij de buurtschap Achterberg (bij Rhenen) werd in Juni een nest rupsen gevonden, terwijl 27 Juli te Soest een tamelijk afgevlogen vlinder werd gezien.

Het is waarschijnlijk dus slechts een kwestie van tijd, dat we de soort ook in het Gooi zullen ontmoeten. Uit het Noorden van het land heb ik nog steeds geen volkomen betrouwbare berichten.

De warme zomer heeft het mogelijk gemaakt, dat zich een sterke derde generatie ontwikkelde, in uiterlijk volkomen gelijk aan de normale donkere zomervlucht. De in 1947 waargenomen vliegtijden zijn de volgende:

eerste generatie van eind April tot eind Mei (25-4 tot 24-5),

tweede generatie van begin tot eind Juli (3-7 tot 31-7),

derde generatie van tweede helft van Augustus tot half September (21-8 tot 12-9).

Het spreekt wel vanzelf, dat ik me aanbevelen blijf houden voor verdere waarnemingen, zowel wat betreft het voorkomen op de oude vliegplaatsen als wat opgave van nieuwe vindplaatsen aangaat.

Ik maak van de gelegenheid, die dit speciaal aan hem gewijde nummer biedt, gebruik, om mijn beste wensen uit te spreken voor het welzijn van de nestor der Limburgse entomologen, Rector J. Cremers. Moge vooral zijn opzet om door de stichting van het Natuurhistorisch Museum van Maastricht een centrum der Limburgse natuurstudie te maken, succes hebben, niet in het minst in deze zin, dat de collecties van steeds groter betekenis worden door het toevloeien van materiaal uit het faunistisch zo rijke Nederlandse gewest.

Summary. *Araschnia levana* L. continues to flourish in the Netherlands. It has penetrated into the eastern part of the province of Utrecht now.

TETRIX CEPEROI Bolivar I., een nog weinig bekend Orthopteron (Orthoptera, Tetrigidae)

door
G. WILLEMSE

De verschillende soorten van het geslacht *Tetrix* Latreille¹⁾ die in ons land voorkomen, waren tot voor korten tijd nog maar weinig bekend. In de oudere literatuur werden alleen maar vermeld de soorten *bipunctata* L. en *subulata* L., maar Snellen van Vollenhoven vermoedde in 1859 reeds dat er meerdere soorten in ons land voorkwamen, omdat deze twee volgens hem geen zuivere soorten waren. Hij zelf is verder op deze kwestie niet ingegaan. Voor zover thans bekend herbergt ons land 5 soorten die in twee groepen te verdelen zijn.

De eerste groep is gekenmerkt door het korte halschild dat niet of nauwelijks reikt voorbij de top van het achterlijf en die de soorten, *bipunctata* L., *vittata* Zett. en *tenuicornis* Sahlb. omvat en de tweede groep, waarbij het halschild reikt tot ver voorbij de top van het achterlijf en waartoe de soorten *subulata* L. en *ceperoi* Bolivar I. behoren. Deze twee laatste soorten zijn, tot voor korten tijd, met elkaar verwisseld geworden en niet altijd als zodanig herkend. Het verschil tussen deze twee is, ondanks de beschrijvingen en tabellen die hierover zijn gepubliceerd, nog altijd moeilijk aan te geven, omdat er naar het mij voorkomt, overgangen bestaan tussen deze twee soorten. De